

ತನಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ! ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸುವಿರಿ. ಅದರೆ ಆದಿ ಅಂತದವರೆಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ನನಗೆ ನಿರೂಪಿಸುವದಾಗಬೇಕು. ||೯೦|| ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯವು ಒದಗುವದು ? ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾವ ಲಾಭವು ದೊರಕುವದು ? ಸ್ವಾಮಿ !” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೯೧|| ಹೀಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಂತೋಷಿತರಾದರು. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಎಂದು ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ನುಡಿದನು ||೯೨|| ಹೀಗೆಂದು ಸರಸ್ವತಿಗಂಗಾಧರನು ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಭವಸಾಗರವು ದೂರಾಗುವದು. ||೯೩|| ಇತಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಿತಾಮೃತೇ ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತೃಪಾಖ್ಯಾನೇ ಸಿದ್ಧನಾಮಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ಕಾಶೀಯಾತ್ರಾ-ತ್ವಷ್ಟಪುತ್ರ ಆಖ್ಯಾನ ಸಾಯಂದೇವ ವರಲಾಭೋ ನಾಮ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

೪೩ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಅನಂತವ್ರತವು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಿ. ಹೇಳುವೆವು ಕೇಳು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ||೧|| ಪಂಡುರಾಜನ ಮಗನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು (ಧರ್ಮ) ಇದೇ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದನು, ಅದರಿಂದ ಅವನು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಹೀಗೆ ಈ ವ್ರತವು

ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದೆ. ||೨|| ಗುರುಗಳು ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಎದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಮೊದಲು ಪಂಡುಕುಮಾರನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಂತು ಪಡೆದನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೩|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ — ರಾಜ್ಯವು ಪಾಂಡವರಿಗಿತ್ತು. ಕೌರವರೊಡನೆ ದ್ಯೂತಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ||೪|| ಅನಂತರ ವನಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ರಾಜ್ಯವು ಹೋಯಿತು. ||೫|| ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಘೋರವಾದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದನು. ಚಿಂತೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತನಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವನು. ||೬|| ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದರು. ಕೌರವರು ಕಪಟಮಾಡಿ, ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ||೭|| ಪಾಂಡವರ ಸತ್ತ್ವಹರಣ ಮಾಡಲು, ದೂರ್ವಾಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬಂದು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ||೮|| ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವ್ರತಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರು. ನಿರ್ವಾಣರೂಪಿಗಳಾಗಿ, ಅತಿಶಯವಾದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದರು. ||೯|| ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ನಾರಾಯಣನು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು. ಪಂಡುಕುಮಾರರು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದನು. ||೧೦|| ಕೃಷ್ಣನು ಬರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಧರ್ಮನು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ ಹೋದನು. ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಆಗ ವಂದಿಸಿದನು. ||೧೧|| ತನ್ನ ಕೇಶಕಲಾಪಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಧೂಲಿಯನ್ನು ಜಾಡಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಆಸನವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ವಿನಯದಿಂದ ವಂದಿಸಿದನು. ||೧೨|| ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದನು. ಆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದು, ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ||೧೩|| ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. “ಹೃಷಿಕೇಶನೇ,

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಕೃಷ್ಣನಾಥನೆ ! ನಿನಗೆ ಜಯಜಯಕಾರವಿರಲಿ. ||೧೪|| ಅನಂತಾ, ನಾರಾಯಣಾ, ಭವಸಾಗರ
ಉದ್ಧಾರಣಾ ! ಕೃಪಾಳುವೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣಾ, ಸ್ವರಾಬ್ಧಿಶಯನಾ, ವಾಸುದೇವಾ ನಿನಗೆ ಜಯವಿರಲಿ. ||೧೫||
ಪರಮಾತ್ಮಾ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯೇ ! ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊನೆಗೆ ಲಯವನ್ನೂ ನೀನೇ ಮಾಡುವಿ ದೇವಾ !
ತ್ರೈಮೂರ್ತಿಯು ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ ||೧೬|| ನೀನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜೀವಾಳಾಗಿರುವಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ,
ಸ್ಥೂಲ, ಅಣು, ರೇಣು, ತೃಣ, ಕಾಷ್ಠಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಾಸ್ತವ್ಯವುಂಟು. ||೧೭|| ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು
ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕನಾದ ಹೃಷಿಕೇಶಿಯೇ, ದೇವಾ ! ರಜೋಗುಣದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೀನೇ ರಚಿಸಿರುವಿ. ||೧೮||
ದುಷ್ಟರ ದಂಡನೆ ಮಾಡುವಿ ಸಾಧುಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಿ ಎಂದು ವೇದ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುವವು. ||೧೯||
ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಲು, ನೀನು ಅವತರಿಸಿರುವಿ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಜಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಇಟ್ಟಿ
ರುವಿ? ||೨೦|| ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವೆಂದು ಜಗತ್ತು ಬಣ್ಣಿಸುವದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿ,
ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಿ. ||೨೧|| ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದವನಿಗೆ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲಿಯದು ?
ನಮ್ಮನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವಿ. ||೨೨|| ನೀನಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯರಾರಿರುವರು ? ಈಗ ಅದಾರಿಗೆ
ಹೇಳೋಣ ? ನೀನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಜೀವಿಸುವ ಬಯಕೆ ನಮಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನುಡಿದನು ||೨೩||
ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಭೀಮಸೇನನು ಬಂದು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದನು. “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಮಗೇಕೆ
ಕಷ್ಟವು ? ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವಿ ?” ಎಂದನು. ||೨೪|| ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಬಂದು, ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ
ವಂದಿಸಿದನು. ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣಾ ವಚನಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ “ಕೃಪಾಳುವೆ, ಮುರಾರಿ ||೨೫|| ನಿನ್ನ ಕೃಪಾ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವೆವು. ಸ್ವಾಮಿ ! ಕಷ್ಟ ಆಯಾಸಗಳಿಂದ ಬಹಳೇ ತ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವೆವು.

||೨೬|| ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡು. ಪಾಂಡವರ ಪ್ರಾಣವೇ ನೀನಾಗಿರುವಿ. ನಾರಾಯಣಾ ! ನಿನ್ನ ಬಿರುದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊ” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ||೨೭|| ಮಾದ್ರಿದೇವಿಯ ಕುನಾರರು (ನಕುಲ-ಸಹದೇವರು) ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ದ್ರೌಪದಿಸಹಿತವಾಗಿ ಆಗ ಐವರೂ ವಂದಿಸಿದರು. ||೨೮|| “ನೀನು ನಮ್ಮ ಪರಿಪಾಲಕನು. ನಾವು ಘೋರವಾದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು ರಾಜ್ಯವಾಳುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಉಪಾಯವೇನು? ||೨೯|| ನಿನ್ನಂತಹ ಭತ್ತವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತಿರಲು, ನಮಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತರಾಗಬೇಕು? ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಹೇಗೆ ದೊರಕಬೇಕು? ||೩೦|| ಸ್ವಾಮಿ ! ಹೃಷಿಕೇಶಿಯೆ ! ನಮಗೆ ಏನೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳು” ಎಂದರು. ಹೀಗೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮನದಲ್ಲಿ ಕೃಪೆಯುಂಟಾಯಿತು. ||೩೧|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು-“ಪಾಂಡುನಂದರೆ ! ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವ್ರತವನ್ನು ಹೇಳುವೆ. ತಾತ್ಕಾಲವೇ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯೂ ರಾಜ್ಯವೂ ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವವು. ||೩೨|| ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ರತವು, ಅನಂತನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಖ್ಯಾತವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಬೇಗನೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ರಾಜ್ಯವು ದೊರಕುವುದು. ||೩೩|| ಅನಂತನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ನನ್ನ ವಾಸವು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಂತನೆಂಬ ಹೆಸರು ನನಗಿದೆ. ||೩೪|| ಕಲಾ, ಕಾಷ್ಠ, ಮೂಹೂರ್ತಗಳು ನಾನು. ದಿನ, ರಾತ್ರಿ, ಎಲ್ಲ ಶರೀರಗಳು, ಪಕ್ಷಿ ಮಾನ, ವರ್ಷಗಳು ನಾನು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಯುಗ, ಕಲ್ಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾನು. ||೩೫|| ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾರಾಯಣನಾದ ನಾನು ಅವತರಿಸಿರುವೆ. ದುಷ್ಟ-ದಾನವರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ವಸುದೇವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ||೩೬|| ನಾನೇ ಅನಂತನೆಂದು ತಿಳಿ. ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಪಡಬೇಡ. ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು-ಮಹೇಶ್ವರರ

ಸರ್ವಾಂಶದಿಂದಲೂ ನಾನೇ ತ್ರೈಮೂರ್ತಿಯು. ||೩೭|| ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರು ನಾನೇ; ಚತುರ್ದಶಭುವನಗಳು ನಾನು. ಅಷ್ಠವಸುಗಳೂ ದ್ವಾದಶಾರ್ಕರೂ ನಾನೇ! ||೩೮|| ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರು, ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳು, ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ವತಾದಿ ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನಾನಾಗಿರುವೆ. ||೩೯|| ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ವೃಕ್ಷಗಳು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯು ನಾನಾಗಿರುವೆ. ||೪೦|| ಸಪ್ತ ಪಾತಾಲ ಭೂಭೂವ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳು, ಅಣು, ರೇಣು, ತೃಣ-ಕಾಷ್ಠಗಳು ನಾನಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೂ ನಾನೇ. ||೪೧|| ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೆ! ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಗೊಳಬೇಡ ಅನಂತನೆಂದರೆ ನಾನೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸು, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ಈ ವ್ರತವು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆತ್ತಾಗಿದೆ. ||೪೨|| ಧರ್ಮರಾಜನು ಕೈಮುಗಿದು- “ಈ ವ್ರತದ ವಿಧಾನವು ಏಂತು? ದಾನವೇನು? ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು? ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು. ||೪೩|| ಯಾವ ದಿನ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಭಗವಂತನೇ, ನಮಗೆ ಹೇಳು ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೪೪|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು- “ ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿ. ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಸಪ್ತಮಿ ಚತುರ್ದಶಿಯು ಈ ವ್ರತದ ತಿಥಿಯು. ||೪೫|| ಅಂದು ಅನಂತ ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನೀನು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿ. ಮೊದಲು ಮಾಡಿದವರಾರು ಎಂದು ಕೇಳುವಿಯಷ್ಟೆ! ಹೇಳುವೆ, ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊ. ||೪೬|| ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ‘ಸುಮಂತು’ ಎಂಬ ಕೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇದ್ದನು. ಅವನು ವಸಿಷ್ಠ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಭೃಗುವಿಗೆ ದೀಕ್ಷಾ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯು ಇದ್ದಳು. ||೪೭|| ಅವಳೇ ಈ ಸುಮಂತುವಿನ ಹೆಂಡತಿ. ಪತಿವ್ರತೆಯ, ಉದಾರಳು.

ಅವಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಸುಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಸುಶೀಲಾ ಎಂದು. ||೪೮|| ಹೀಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಸುಮಂತುವಿನ ಪತ್ನಿಯು ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೈವವಶ ದಿಂದ ಮರಣಹೊಂದಿದಳು. ||೪೯|| 'ಸುಶೀಲೆ' ಎಂಬ ಮಗಳು ಸುಮಂತುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸದಾಚಾರದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಳು. ದಿನಾಲೂ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವಳು. ||೫೦|| ಮನೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವಳು. ಹಲವು ವಿವಿಧ ಪತ್ರತೋರಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಳು. ಐದು ವರ್ಣದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಅಂದಗೊಳಿಸುವಳು. ||೫೧|| ಸ್ವಸ್ತಿಕ ಮೊದಲಾದ ಶಂಖ-ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ರಂಗವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಬರೆಯುವಳು. ಶರೀರ-ಮಾತು-ಮನಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಳು. ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಳು. ||೫೨|| ಸುಮಂತುವಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲದಾದಳು. ಅದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೌತ ಕರ್ಮಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಗೃಹ್ಯಾಗಿಯನ್ನು ಪುನಃಸಂದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ||೫೩|| ಅವಳಹೆಸರು 'ಕರ್ಕಶಾ' ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವದ ಆಚರಣೆಯುಳ್ಳವಳು. ದಿನಾಲೂ ಮಗಳೊಡನೆ, ಗಂಡನೊಡನೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಜಗಳ ಮಾಡುವಳು. ||೫೪|| 'ಸುಶೀಲಾ' ಕನ್ಯೆಯು ಉಪವರಳಾದಳು. ಸುಮಂತುವು-ಇವಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸವಿಸದಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ವರನು ದೊರೆತರೆ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು ||೫೫|| ಇಂತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ 'ಕೌಂಡಿಣ್ಯ'ನೆಂಬ ಋಷಿಯು ಬಂದನು. ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡುವದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಸುಮಂತುವು ಸಮ್ಮತಿಸಿದನು. ||೫೬|| ಮತ್ತು ಆ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನಿಗೆ ಗೃಹ್ಯ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿಯಿಂದ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ಅನಾಥ ಮತ್ತು ಶ್ರಾವಣಗಳೆಂಬ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರು. ||೫೭|| ಕನ್ನೆಗೂ ತಾಯಿಗೂ ವೈರವುಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯಾವಾಗಲಾ ದರೂ ಮಲತಾಯಿಯ ವಿಚಾರವೇ ಹೀಗೆ. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಸುಮಂತುವನ್ನು ಕೂರಿತು ತಾನು ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಬೇಗನೇ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ||೫೮|| ಸುಮಂತನು ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ ದುಃಖ ಪಡುವನು.—‘ಇವಳು ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈರಿಯು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕನ್ನೆಯು ದೂರ ಹೋಗುವಳು. ಎಂತಹ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನಲ್ಲ? ||೫೯|| ಯಾವಾತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಳಾದ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಆತನಿಗೆ ಅರಣ್ಯವು ದೂರಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ! ತ್ರಿವುರಿಯೇ ! ನಾನು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆನು. ||೬೦|| ನನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನ ಕರ್ಮವು ನಡೆದಾಯಿತು. ಈ ಕರ್ಕಶೆಯು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದಾದಳು. ಕನ್ನೆಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿತ್ಯವೂ ಸಂತೋಷವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿತ್ಯವೂ ಅಳಿಯನ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.’ ||೬೧|| ಹೀಗೆ ಸುಮಂತನು ಚಿಂತಿಸುವನು. ಕೌಂಡಿಣ್ಯಯುಷಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವನು “ಇಬ್ಬರು ತಪಸ್ವಿಗಳು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು. ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮಹಾನಿಯುಂಟು. ||೬೨|| ನಾವು ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ತಪಸ್ಸು, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವೆವು. ಸವಿಸವಾಗಿಯೇ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರೋಣ. ಅಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುವುದು.” ಎಂದು. ||೬೩|| ಸುಮಂತುವು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ದನು—“ಇನ್ನೂ ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಾತ್ರಯೋದತಿಗೆ (ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋ ದತಿ) ನೀವು ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಮಾಡಬೇಕು.” ||೬೪|| ಸುಮಂತುವಿನ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಮತ್ತೆ ಹದಿ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಮೂಹೂರ್ತಪ್ರಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ, ಮರುದಿನ ಹೊರಟನು. ||೬೫|| ಸುಮಂತುವು ಕರ್ಕಶೆಗೆ—“ವುಗಳು ಗಂಢನೊಡನೆ ಹೋಗುವಳು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಒಂದು ಊಟದ ಸಮಾರಂಭ

ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ-ಗೋದಿಗಳ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.” ಎಂದನು. ||೬೬|| ಗಂಡನು ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಅವಳು ಧಾವಿಸಿ ಮನೆಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒಳಗಿನಿಂದ ಚಿಲಕ ಹಾಕಿದಳು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೊಸ್ತಿಲಿನ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಅನಿಸಿದಳು. ||೬೭|| ಸುಮಂತುವು ವಿನಂತಿಸಿದನು. ತಲೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಏನು ಮಾಡಿಬಾಗ್ಯೂ ಅವಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ ಮಗಳಾದ ಸುಶೀಲೆಯು ಕೈ ಹಿಡಿದು “ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗುವೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ||೬೮|| ಸುಮಂತುವು ಅಡಿಗೆಯಮನೆಗೆ ನೋಡ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಗಡಿಗೆಯು ಗೋದಿಯ ತೌಡನ್ನು ತುಂಬಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು. ||೬೯|| ಇಬ್ಬರೂ ರಥವನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತರು. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊರಟನು. ಹೋಗುವಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಯಿತು. ಹೊಳೆಯ ದಂಡೆಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದನು. ||೭೦|| ಐ.ಷಿಯು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತನು. ಸ.ಶೀಲೆಯು ರಥವಲ್ಲಿದ್ದಳು. ನದಿಯ ದಂಡೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯವು ನೆರೆದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಎನೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದಳು. ||೭೧|| ಬಹುತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಂಪು ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಚತುರ್ದಶಿವ್ರತವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಡಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ||೭೨|| ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಶೀಲೆಯು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಮುತ್ತೈದಿಯರ ಹತ್ತರ ಹೋದಳು. ಏನು ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರೆಂದು ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ||೭೩|| ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸುಶೀಲೆಗೆ— ‘ಇದು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವುದು ಅನಂತವ್ರತವು. ಅನಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು, ತಾತ್ಕಾಲವೇ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು’ ಎಂದರು. ||೭೪|| ಸುಶೀಲೆಯು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ— ‘ಈ ವ್ರತದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ. ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು’ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ||೭೫|| ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು— “ಸುಶೀಲೆ, ಕುಳ್ಳಿರು. ಅದ್ಯಂತವಾಗಿ

ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ||೭೬|| ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅನಂತನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಖ್ಯಾತಗೊಂಡಿದೆ. ||೭೭|| ಕೆಂಪು ರೇಶಿಮೆಯ ದಾರ-ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟುಗಳುಳ್ಳದ್ದನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು, ನದಿಗೆ ಬಂದು, ಶುಚಿಯಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು ||೭೮|| ಎರಡು ಹೊಸ ಕೊಡಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು, ಅವು ಗಂಗಾ-ಯಮುನೆಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಡಿಸಬೇಕು. ಅರಿಶಿಣ-ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ||೭೯|| ಆ ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ರತ್ನಸಹಿಷವಾಗಿ * ಪಂಚಪಲ್ಲವಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಷೋಡಶ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ||೮೦|| ಗಂಗಾ-ಯಮುನೆಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಆರತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ದರ್ಭದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶೇಷನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ||೮೧|| ಎರಡೂ ಕೊಡಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಎಂಟು ದಳದ (ಪಕಳೆಯು) ಪದ್ಮವನ್ನು ಬರೆದು ಕಲಶಗಳ ಮೇಲಿಡಬೇಕು. ||೮೨|| ಆ ಕೊಡಗಳ ಮುಂದೆ ಶಂಖ, ಪದ್ಮ ಮೊದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಂಗಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಬಣ್ಣಗಳ ಪುಡಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೩|| ದರ್ಭದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶೇಷ ಮತ್ತು ಶೇಷನ ಹೆಂಡತಿ (ಇವರಿಗೆ ಅನಂತ ಅನಂತಿ ಅನ್ನುವರು) ಇವರನ್ನು ಷೋಡಶ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಶೇಷಶಾಯಿ ಎಂದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೪|| ವಿಷ್ಣುವು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಳು ಹೆಡೆಯ ಸರ್ಪದ ಮೇಲಿರುವನು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನಂತನೆಂಬ ನಾಮದಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೫|| ಕಂದಿಬಣ್ಣದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಚತುರ್ಭುಜಗಳು, ಬಲ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಂಖ-ಪದ್ಮಗಳು, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ-ಗದೆಗಳುಂಟು. ಇಂತಹ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ||೮೬||

* ಅರಳೆ, ಹತ್ತಿ, ಅಲ, ಸಾಯರಿ (ನೂವಿನ ಜಾತಿ) ಮತ್ತು ಮಾವು ಇವುಗಳ ಎಲೆ.

*ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪೋಡಲೋಪಚಾರದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದರ್ಭಗ್ರಂಥಿ ಮತ್ತು ಎರಡು ಹೊಸ ದಾರಗಳನ್ನು ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೭|| 'ಅನಂತ ಗುಣ ರತ್ನಾಯ' ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೊಸ ದಾರಗಳನ್ನು ಕಲಶದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. 'ಅತೋ ದೇವಾ' ಮಂತ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ||೮೮|| ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ಪೋಡಲ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, 'ಸಂಸಾರ ಗವ್ಯ ರೇತಿ' ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 'ನಮಸ್ತೇ ವಾಸುದೇವ' ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹಳೆಯ (ಕಳೆದ ವರ್ಷದ) ದಾರವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡಬೇಕು. ||೮೯|| 'ದಾತಾ ಚ ವಿಷ್ಣುರ್ಭಗವಾನ್' ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಗೋದಿ-ತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಬಾಗಿಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಪರಿಮಾಣವು ಒಂದು ‡ ಪ್ರಸ್ಥದಷ್ಟಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ-ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ||೯೦|| ದಕ್ಷಿಣೆ, ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ, ಕರಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ಪಾಯಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅರ್ಧ ತಾನು ತಿನ್ನಬೇಕು. ||೯೧|| ಹೀಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕೊಡಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ||೯೨|| ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಬೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ, ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಯಕೆಗಳು ಪೂರೈವಾಗುವವು, ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಸಾಧಿಸುವವು." ||೯೩|| ಹೀಗೆಂದು ಸುಶೀಲೆಗೆ ಹೇಳಿ, 'ನೀನು ಬೇಗನೆ ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸು. ಇಂದು ಚತುರ್ದಶಿ

*ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ|| ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ.

‡ ಪ್ರಸ್ಥ ಅಂದರೆ ಸೇರು. ಅರ್ಥಾತ್ ಒಂದು ಸೇರು ಗೋದಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ ಮುಂತಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಅಪೂಪ ಅಂದರೆ ಅನರಸ-ಘಾರಿಗಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕುರಿತು ಬಾಗಿಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಂದು ಅನಂತ ಚತುರ್ದಶಿ ಅದೆ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ವ್ರತ ಮಾಡೆಂದು ಸುಶೀಲೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. (೪೯)

ತಿಥಿಯುಂಟು ನೀನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡು' ಎಂದರು. ||೯೪|| ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಅವಳಿಗೆ ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ದಾರಕ್ಕೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ||೯೫|| ಸುಶೀಲೆಯ ಹತ್ತರ ಗೋದಿಯ ತೌತು ಇತ್ತು. ಅವಳು ಅದರೊಳಗಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಬಾಗಿಣವೆಂದು ಸವಿಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಳಿ, ಅವರೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಿರೋಪವನ್ನು ಪಡೆಸಳು. ||೯೬|| ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ, ತನ್ನ ರಥದ ಹತ್ತರ ಬಂದಳು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಅನಂ.ಪ್ಪಾನವು ಮುಗಿದ ಮೂಲಕ ಐ.ಷಿಯು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹತ್ತರ ಬಂದನು. ||೯೭|| ನಡೆಯಿರಿ, ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಈವರೂ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ದಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಮರಾವತಿಯಂಥ ನಗರವನ್ನು ಕಂಡರು ||೯೮|| ಆಗ ಪಟ್ಟಣದ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು-“ಸ್ವಾಮಿ ! ತಾವು ಈ ನಗರದ ಅಧಿಪತಿಗಳು, ನಡೆಯಬೇಕು” ಎಂದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು-“ತಪೋನಿಧಿಗಳು” ಎಂದರು ||೯೯|| ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಹಲವಾರು ಸಮಾರಂಭಗಳೊಡನೆ ನಗರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಶ್ರೀಮದನಂತ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಬಹಳ ಸುಖವೊಂದಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದರು. ||೧೦೦|| ಹೀಗೆ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಸುಖದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆದನು. ಒಮ್ಮೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ, ಅನಂತನು ದಾರವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ||೧|| ಐ.ಷಿಯು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು-ಮುಂಗೈಗೆ ಇದನ್ನೇನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವೆ? ಕೆಂಪು ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವೆಯಲ್ಲ! ನನಗೆ ವಶೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆಯೋ ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೨|| ಸುಶೀಲೆಯು ಗಂಡನಿಗೆ-“ಇದು ಅನಂತನ ದಾರವು ಈತನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಲೇನೇ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವು ದೊರಕಿತು ||೩|| ನಾನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿನವೇ ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದೈವವು ತೆರೆಯಿತು. ನಮಗೆ ಅನಂತನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ||೪|| ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಕೌಂಡಿ

ಣ್ಯನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮನದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದನು. ||೫|| ಆಮೇಲೆ- “ಎಲ್ಲಿಯ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀಮದನಂತನು? ನಾನು ಬಹಳ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆನು. ಅದರಿಂದ ಸುಕೃತಾರ್ಥವಾಗಿ, ನಮಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ದೊರಕಿತು. ||೬|| ನಮ್ಮ ವಶೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವಿ, ಅನಂತನೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳುವಿ” ಹೀಗೆಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ದಾರವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟನು. ||೭|| ಸುಶೀಲೆಯು ಮನದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ ಹಾಯ್ ಎನ್ನುತ್ತ ಬೆಂಕಿಯ ಹತ್ತರ ಧಾವಿಸಿ ಹೋದಳು. ಮತ್ತು ದಾರವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು, ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿನಂದಿಸಿದಳು ||೮|| ಅನಂತನು ಕ್ಷೋಭೆಗೊಂಡ ದೋಷದಿಂದ ತತ್ ಕ್ಷಣವೇ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವು ಹೋಯಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠನಾತ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ದರಿದ್ರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತನು. ||೯|| ನಗರದಲ್ಲಿ ಈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶತ್ರುಗಳಾದರು. ಕಳ್ಳರು ದನಕರುಗಳನ್ನೂ, ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕದ್ದೊಯ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಕೂಡಲೇ ದರಿದ್ರನಾದನು. ||೧೦|| ಮನೆಯು ಸುಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಒಂದು ಅರಿವೆ ಸಹ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮದನಂತನ ಅವಕೃಪೆಯಾಗಲು ತತ್ ಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಹೋಯಿತು. ||೧೧|| ಅದಂತರ ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ- “ಅನಂತನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಾದನು. ನಾನು ಮದಾಂಧನಾಗಿ ಸುಳ್ಳೇ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದೆನು. ||೧೨|| ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೆ ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಯಕನಾದ ಶ್ರೀ ಮದನಂತನ ದರ್ಶನವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅನ್ನೋದಕಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವೆ” ||೧೩|| ಹೀಗೆಂದು ನಿಷ್ಕರವಾದ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅರಣ್ಯಭುವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲನುವಾದನು. ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೌಂಡಿಣ್ಯಮುನಿಯು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟನು ||೧೪|| ಹಾ ! ಅನಂತಾ ! ಹಾ ! ಅನಂತಾ ! ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗತೊಡಗಿದನು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ

ಹೂವು-ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರವನ್ನು ಕಂಡನು. ||೧೫|| ಹುಳ-ಹುಪ್ಪಡಿಗಳಾಗಲಿ, ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಲಿ ಅವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು “ನೀನು ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ? ಎಂದು ಆ ಗಿಡವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ||೧೬|| ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆ ಗಿಡವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆಗಂತೂ ಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ ಎಂದಿತು. ||೧೭|| ಹೀಗೆಂದು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಕರುವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಕಳುವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅದು ಹುಲ್ಲು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ||೧೮|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆಕಳಿಗೆ—‘ನೀನು ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ? ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳು’ ಎನಲು ಆಕಳು ಆತನಿಗೆ ||೧೯|| ‘ನಾನು ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದರೆ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ, ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯು ಒದಗಿದೆ’ ಎಂದಿತು. ||೨೦|| ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಎತ್ತನ್ನು ಕಂಡನು. ಆಗ ಆ ಮುನಿವರನು ಅದನ್ನು ಕುರಿತು—“ನೀನು ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೨೧|| ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು (ಎತ್ತು) ಆತನಿಗೆ—“ನಾನು ಅನಂತನನ್ನು ಅರಿಯೆ. ನೀವು ನೋಡಿಬೌದರೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಂತಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ||೨೨|| ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಮುನಿಯು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಎರಡು ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವುಗಳ ನೀರು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಕೂಡಿತ್ತು. ಆ ನೀರನ್ನು ಹಂಸವೇ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ||೨೩|| ಅವು ಕಮಲ-ಕುಮುದು ಮೊದಲಾದ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಮೆರಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವನ್ನು ಕುರಿತು—“ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ||೨೪|| ಸರೋವರಗಳು ಆತನಿಗೆ—“ನಾವು ಅರಿಯೆವು. ನೀನು ಅದಾವ ಅನಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳುವಿ? ನಿನಗೆ ಆತನ

ಭಿಟ್ಟಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದವು. ||೨೫|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ, ಆನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅವು ಮರಳಿ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ||೨೬|| ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತೀರ ಕಂಗೆಟ್ಟನು, ದಣಿವನು; ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗಲು ನೋಡ ಹತ್ತಿದನು. ‘ಅನಂತಾ ! ಅನಂತಾ !’ ಎನ್ನುತ್ತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ||೨೭|| ಇಷ್ಟಾಗುತ್ತಿರಲು ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಮುಸ್ಪಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದನು. ‘ಏಳು, ಏಳು’ ಎಂದೆನ್ನ ತೊಡಗಿದನು. ||೨೮|| “ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ ! ನೀನೇನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವಿ ? ಶ್ರೀಮದನಂತನು ಎಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದ ಲ್ಲವೆ ? ನನ್ನೊಡನೆ ನಡೆ, ನಾನು ತೋರಿಸುವೆ.” ಎಂದು ಆತನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ||೨೯|| ಕೌಂಡಿ ಣ್ಯನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ಅರಣ್ಯದೊಳಗಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಪಟ್ಟಣವು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. ಈ ರೂಪಾಂತರದಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ತೀರ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು ||೩೦|| ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನವಿತ್ತು. ಕರೆದೊಯ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ತಾನು ನಿಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿ ದನು. ||೩೧|| ಅನಂತನ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ತೀರ ಗಹನವಾದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು ಪಾದ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದನು. ||೩೨|| ನವೋ ನಮಸ್ತೇ ಗೋವಿಂದಾ ! ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾ ಚಿದಾನಂದಾ ! ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣವಾತ್ರದಿಂದ ದುಃಖಗಳು, ಮದವು, ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ||೩೩|| ನೀನು *ವರೇಣ್ಯನು, †ಯಜ್ಞಪುರುಷನು, ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು-ಮಹೇಶರೂಪನು. ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ

* ಜಗತ್ತನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವ.

† ಪಾಪೋಹಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾಹಂ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಪಾಪಸಂಭವಃ | ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಸರ್ವಪಾಪಹರೋ ಭವ ||

ಮಾತ್ರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳು ತತ್ಕಾಲವೇ ದೂರಾಗುವವು. ||೩೪|| ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ವೈಕುಂಠವಾಸಿ! ನಾರಾಯಣಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸಿ, ಜಗದ್‌ವ್ಯಾಪಿ, ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸು, ನೀನು ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಯಕನು. ||೩೫|| ನಾನು ಪಾಪಿಯು, ಪಾಪಕರ್ಮಿಯು, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾನರಿಯೆ, ನಾನು ಪಾಪಾತ್ಮನು, ಪಾಪಸಂಭವನು, ಪ್ರಭುವೆ ಕ್ಷಮಿಸು ||೩೬|| ನಿನ್ನಲ್ಲದೆ ನಾನು ಬೇರೊಂದು ದೈವತವನ್ನು ಅರಿಯೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುವೆ. ||೩೭|| ಇಂದು ನನ್ನ ಜನ್ಮವು ಸಫಲವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಜೀವನವು ಕೇವಲ ಧನ್ಯವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಭ್ರಮರನಾಗಿ ಗಂಧವನ್ನು ಮೂಸುವೆ. ||೩೮|| ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಕ್ತ ಜನರ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನು ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು; ಮೂರು ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ||೩೯|| ಧರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿ ದರಿದ್ರನಾಶನ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವೈಕುಂಠಭವನದ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ಹೀಗೆ ನಾರಾಯಣನು ವರವನಿತ್ತನು. 'ಎಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು ||೪೦|| ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮತ್ತೆ ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಡು ಏನೆಂದರೆ "ನಾನು ಒಂದು ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಮಾವಿನ ವೃಕ್ಷವಿತ್ತು. ||೪೧|| ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಯ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಮುಟ್ಟಲಿರಿಯದು. ಅನಂತರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಕರುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಆಕಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು ||೪೨|| ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಅದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಸಹ ಬೀಳದಾಗಿದೆ. ||೪೩|| ಇನ್ನೊಂದು ನೋಡಿದುದೇನೆಂದರೆ- ನಿರ್ಮಲವಾದ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಎರಡು ಸರೋವರಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವು. ||೪೪|| ಅವು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಸೇರಿದ್ದವು. ಅದರ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಅದೆಂದರೆ

ಮನೋಹರವಾದ ಒಂದು ಎತ್ತು. ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಒಂದಾದರೂ ತುತ್ತು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ವನವಾಸ
ವಿತ್ತು. ಅದರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮದೋನ್ಮತ್ತವಾದ ಆನೆಯನ್ನು ಕಂಡೆನು ||೪೫|| ಸ್ವಾಮಿ ! ಅದರೊಂದಿಗೆ
ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೂ ತುತ್ತು ಮುಂದೆ ಬಂದನಂತರ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡೆನು ||೪೬|| ಇವೆಲ್ಲದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಜಗನ್ನಾಥಾ ! ಕೇಶವಾ !
ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸುವದಾಗಬೇಕೆ-”ದು ಕಾಲಿಗೆರಗಿದನು. ||೪೭|| ಕೃಪಾನಿಧಿ ನಾರಾಯಣನು— “ಕಾಂಡಿಣ್ಯ
ಭಕ್ತನೇ ಕೇಳು” ಎಂದ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ‘ನೀನು ನೋಡಿದ ವೃಕ್ಷವು ||೪೮|| ಮೊದಲು ದ್ವಿಜ
ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ವೇದ-ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತವನು. ಆದರೆ ಉನ್ಮತ್ತತನ ಗರ್ವಗಳಿಂದ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ
ವಿದ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ ||೪೯|| ಆ ಪಾಪಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ವೃಕ್ಷವಾದನು. ನೀನು ನೋಡಿದ ಆಕಳವು
ಮೊದಲು ನಿಷ್ಪಲವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದು ||೫೦|| ನೀನು ನೋಡಿದ
ಎತ್ತು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೊಡ್ಡ ಧನಿಕನಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವನು ದಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ
ಳನ್ನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆ ಪಾಪದಿಂದ ಇಂತಹ ಗತಿಯು (ಎತ್ತಿನ ಜನ್ಮವ)ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವನು. ||೫೧||
ಇನ್ನು ನೀನು ಎರಡು ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಟ್ಟು ನೋಡಿದೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿಯಲ್ಲ. ಅವೆಂದರೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಇಬ್ಬರು ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ||೫೨|| ಕತ್ತಿ
ಯೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ಅದು, ಆನೆಯೆಂದರೆ ಮದಾಂಧತೆ, ಅನಂತರ ನಿನ್ನ ಮನಸು ಕುದ್ಧವಾಯಿತು. ಆಗ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ನಾನೇ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟೆನು. ||೫೩|| ನೀನು ನೋಡಿದವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ
ರುವೆ. ನೀನು ಎಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೋಗು. ||೫೪||

ಅಲ್ಲಿ ನೀನು * ಪುನರ್ವಸುವಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸು.” ಹೀಗೆ ಹರುಷದಿಂದ ಆ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನಿಗೆ ವರವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ||೫೫|| ಹೀಗೆ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಬಹು ದಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದನು. ಕೇಳು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೇ ! ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಭವನಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ||೫೬|| ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವನು ಆದರಂತೆಯೇ ಅನಂತ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದನು. ||೫೭|| ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೊಡನೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ||೫೮|| ಮತ್ತು ಇದೇ ಭೂವಿಯ ಮೇಲೆ ಋಷೀಶ್ವರರು ವ್ರತ ಮಾಡಿದರು. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಆಚರಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕೂ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ||೫೯|| ವ್ರತಗಳೆಲ್ಲ ಇದು ದೊಡ್ಡ ವ್ರತವು. ಅನಂತ ವ್ರತವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಿದೆ. ನೀನು ಈ ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ * ಕಟ್ಟಬೇಕು. ||೬೦|| ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದನು. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ||೬೧|| ನಿಮ್ಮ ಗೋತ್ರವು ಕೌಂಡಿಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ನಿರೂಪವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ||೬೨|| ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ನಿರೋಪದಿಂದ ಸಂತೋಷಿತನಾಗಿ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಬಹು

* ಕುರು ವಾಸಂ ತ್ವಮೃಷೇಷು ಮುನೇ ಭೂತ್ವಾ ಪುನರ್ವಸು- (ಸಮ)

* ನೀನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಾಗನಾಥನಿಗೆ ಈ ವ್ರತದ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡು. ತ್ವಂ ದೇಹಿ ನಾಗನಾಥಾಯ ಜೇಷ್ಠ ಪುತ್ರಾಯ ಸದ್ವ್ರತಮ್ (-ಸಮ)

† ಸಾಯಂ ದೇವನು ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಪರಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ||೬೩|| ನೀರಾಂಜನ, ಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ, ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಬಹಳೇ ಆನಂದವುಂಟಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಂತೋಷಿತರಾದರು. || ೬೪ || ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದನು. ಕೇಳು ಶಿಷ್ಯನೇ, ಅನಂತರ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ||೬೫|| ಸಾಯಂದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದನು. ಅನಂತರ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಚರಣಸೇವೆಗಾಗಿ ಮರಳಿ ಬಂದನು. ||೬೬|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಹತ್ತರ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು. ||೬೭|| ಸಿದ್ಧನು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು- “ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತಿ ಗುರುಗಳೆಂಬ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಿಧಿಯು ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದನು. ||೬೮|| ಹೀಗೆಂದು ಸರಸ್ವತಿ ಗಂಗಾಧರನು ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದು ಕೇಳಲು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಡುವದು. ||೭೦|| ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತಾಮೃತೇ, ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ, ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತ್ಯುಪಾಖ್ಯಾನೇ, ಸಿದ್ಧನಾಮ ಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ಶ್ರೀಮದನಂತವ್ರತ ಮಹಿಮಾವರ್ಣನಂನಾಮ, ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

೪೪ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ನಾಮ ಧಾರಕ ಶಿಷ್ಯನು ಸಿದ್ಧಗುರುವನ್ನು ಕುರಿತು- “ಮುಂದೆ ಚರಿತ್ರವು ನಡೆದುಬಿಡಿತು? ನಮಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವದಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಭುವೆ ! ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೧|| ಸಿದ್ಧನು- “ವತ್ಸನೆ ಕೇಳು,